

Sygn. akt III AUa 1717/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Gabriela Pietrzyk - Cyrbus (spr.)
Sędziowie	SSA Antonina Grymel SSA Marek Procek
Protokolant	Magdalena Bezak

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2018r. w Katowicach

sprawy z odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ((...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

przy udziale zainteresowanych E. H., T. S. i J. S.

o składki

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach

z dnia 31 maja 2017 r. sygn. akt VIII U 205/17

1. uchyla zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.,

2. odstępuje od obciążania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. kosztami zastępstwa procesowego .

/-/SSA A.Grymel /-/SSA G.Pietrzyk-Cyrbus /-/SSA M.Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1717/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 lutego 2015r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. stwierdził, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne J. S. jako pracownika zatrudnionego u płatnika składek P.U.H.P. (...) Spółka cywilna w okresie od stycznia 2011r. do grudnia 2013r. stanowią kwoty wyszczególnione w tej decyzji.

Płatnik składek, tj. I. S. i J. H., prowadzący działalność gospodarczą w formie Spółki cywilnej pod firmą Przedsiębiorstwo Usługowo- Handlowo-Produkcyjne (...) Spółka cywilna odwołali się od decyzji organu rentowego. Odwołujący wspólnie ustanowili pełnomocnika procesowego w sprawie - adwokata.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

W dniu 18 września 2015r. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R., która powstała w wyniku przekształcenia Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego (...) Spółki cywilnej, której wspólnikami byli J. H. i I. S..

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2016r. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w sprawie i zasądził od organu rentowego na rzecz odwołujących kwotę 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Postanowienie zostało zaskarżone przez organ rentowy. W wyniku rozpoznania zażalenia, Sąd Apelacyjny w Katowicach postanowieniem z dnia 29 grudnia 2016r., sygn. akt III AUz 357/16, zniósł postępowanie przed Sądem Okręgowym, poczynając od dnia 18 września 2015r. i uchylił zaskarżone postanowienie z dnia 28 lipca 2016r. o umorzeniu postępowania. Prawomocnym postanowieniem z dnia 31 maja 2017r. Sąd Okręgowy odmówił odrzucenia odwołania.

Wyrokiem z dnia 31 maja 2017r. Sąd Okręgowy w Gliwicach zmienił zaskarżoną decyzję i stwierdził, że brak jest podstaw do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz zdrowotne dla J. S., jako pracownika Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego (...) s.c. w R. oraz zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. na rzecz (...) Sp. z o.o. kwoty 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie stroną odwołującą jest obecnie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jako spółka, która powstała w wyniku przekształcenia Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego (...) Spółki cywilnej, której wspólnikami byli J. H. i I. S..

Sąd Okręgowy uzasadnił, iż zgodnie z treścią art. 551 § 2 k.s.h., spółka cywilna może być przekształcona w spółkę handlową inną, niż spółka jawna. Z uwagi na brak podmiotowości prawnej spółki cywilnej, nie jest możliwe do objaśnienia mechanizmu przewidzianego w art. 551 § 2 k.s.h. (przekształcenie spółki cywilnej w inną spółkę handlową, za wyjątkiem spółki jawnej) stosowanie wprost zasady kontynuacji.

Nie można bowiem w tym wypadku przyjmować tożsamości podmiotowej spółki przekształcanej i przekształconej. Z tych względów, wskazuje się na zasadę sukcesji uniwersalnej praw składających się na wspólny majątek wspólników i zobowiązań kwalifikowanych, jako zobowiązania spółki, jako zasadę bardziej adekwatną, akcentując zarazem, że zarówno w wypadku przekształcenia, o którym mowa

w art. 551 § 1 k.s.h., jak i przekształcenia z art. 551 § 2 k.s.h., stosunki prawne nawiązane przez spółkę przekształcaną nie ustają, ale są kontynuowane

w niezmiennym zakresie i treści z udziałem spółki przekształconej. Konsekwencją procesową tego stanu rzeczy jest to, że spółka przekształcana staje się z mocy prawa

z dniem wpisu do rejestru stroną postępowań toczących się dotychczas z udziałem wspólników spółki cywilnej. Tak więc z dniem przekształcenia (wpisu spółki przekształconej do rejestru) wspólnicy spółki cywilnej tracą prawo, którego

ochrony domagali się w procesie, na rzecz spółki przekształconej, a w konsekwencji także podstawę legitymacji do występowania w procesie - wyrok Sądu Apelacyjnego

w Warszawie z dnia 29 maja 2014r., VI ACa 601/13, Lex nr 1477389. Powyższe rozważania prawne dotyczące skutków materialnoprawnych i procesowych przekształcenia spółki cywilnej na podstawie art. 551 § 2 k.s.h. w sytuacji wszczęcia procesu przez wszystkich wspólników spółki cywilnej zostały zaaprobowane w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2014r., I CZ 69/14, Lex nr 1583213. Podobnie w uzasadnieniu postanowienia z dnia 15 czerwca 2016r., II UZ 13/16, Lex nr 2071117, Sąd Najwyższy potwierdził, że spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, będąca rezultatem przekształcenia się spółki cywilnej, wstępuje z mocy prawa nie tylko w stosunki materialnoprawne spółki cywilnej (wspólników spółki cywilnej) - art. 553 k.s.h., ale także w stosunki procesowe, np. jako strona toczącego się już postępowania sądowego.

Sąd Okręgowy podzielił powyższe poglądy. Zauważył, iż co podkreślił już Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu postanowienia z dnia 29 grudnia 2016r., że odwołanie od decyzji z dnia 12 lutego 2015r. wnieśli I. S. i J. H. wspólnicy Spółki cywilnej (...) za pośrednictwem prawidłowo umocowanego pełnomocnika.

Sąd Okręgowy wskazał, że w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot i zakres rozpoznania sprawy wyznacza treść decyzji, od której wniesiono odwołanie (orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 13 maja 1999r., sygn. akt II UZ 52/99, Lex nr 40789; z dnia 7 kwietnia 2011r., sygn. akt I UK 357/10, Lex nr 863946; z dnia 1 września 2010r., sygn. akt II UK 15/10, Lex nr 667499; z dnia 20 stycznia 2010r., sygn. akt II UZ 49/09, Lex nr 583831; z dnia 23 kwietnia 2010r., sygn. akt II UK 309/09, Lex nr 604210).

W ocenie Sądu Okręgowego, zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 12 lutego 2015r. była od początku wadliwa, jako skierowana do P.U.H.P. (...) Spółki cywilnej w R., podczas gdy spółka cywilna nie ma podmiotowości prawnej. Konstrukcja instytucji spółki cywilnej zakłada, że podmiotami praw i obowiązków są wszyscy wspólnicy, a nie spółka. Majątek spółki jest majątkiem wspólnym wspólników. Odpowiedzialność za zobowiązania ponoszą wspólnicy, a nie spółka, spółka występuje w procesie poprzez swoich wspólników. Podmiotami praw i obowiązków spółki są wszyscy wspólnicy łącznie i to oni są pracodawcą dla zatrudnionych pracowników. (...) spółki cywilnej są solidarnie płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne pracowników i do nich powinna być skierowana zaskarżona decyzja (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2014r., sygn. akt II Uz 34/14, OSNP 2015/11/155).

Sąd Okręgowy uzasadnił, że decyzja z dnia 12 lutego 2015r., zaskarżona wniesionym w niniejszej sprawie odwołaniem, jest nieważna. Nie zostały jednak wydane kolejne decyzje stwierdzające nieważność decyzji z dnia 12 lutego 2015r.

Nie wydano też decyzji zmieniających lub uchylających zaskarżone decyzje.

Sąd w takiej sytuacji powinien rozstrzygnąć sprawę, albowiem zasada trwałości ostatecznych decyzji administracyjnych, wyrażona w art. 16 § 1 k.p.a., stanowi gwarancję pewności i stabilności obrotu prawnego. Uchylenie lub zmiana decyzji ostatecznych może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych i ściśle określonych przez przepisy prawa. Sytuacje, w których organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji administracyjnej, zostały wyliczone w art. 156 k.p.a. Sąd Okręgowy podkreślił, że prawo administracyjne tak naprawdę nie zna pojęcia bezwzględnej nieważności decyzji administracyjnej. Decyzja administracyjna nie staje się więc bezskuteczna z mocy samego prawa - musi nastąpić stwierdzenie takiej nieważności przez właściwy organ administracji.

Sąd Okręgowy zauważył, że faktycznie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 czerwca 2008r., I UK 376/07, Lex nr 528613 wskazał, że sąd w postępowaniu cywilnym obowiązany jest uwzględniać stan prawny wynikający z osnowy ostatecznej decyzji administracyjnej, chyba, że decyzja została wydana

przez organ niepowołany lub w zakresie przedmiotu orzeczenia bez jakiejkolwiek podstawy w obowiązującym prawie materialnym, względnie z oczywistym naruszeniem reguł postępowania administracyjnego. W tych przypadkach sąd nie jest związany decyzją administracyjną, ponieważ jest ona bezwzględnie nieważna (nieistniejąca prawnie)

i - pomimo jej formalnego nieuchylenia - nie wywołuje skutków prawnych. Pamiętać jednak należy, że powyższy wyrok i powołane w jego uzasadnieniu orzeczenia dotyczą sytuacji rozpoznawania sprawy, gdzie jednym z elementów stanu faktycznego jest decyzja administracyjna i prowadzą do stwierdzenia, że nie jest brany pod uwagę stan faktyczny ukształtowany nieważną ostateczną decyzją administracyjną. Orzecznictwo to nie dotyczy sytuacji, takiej jaka ma miejsce w niniejszej sprawie, czyli kiedy jest rozpoznawana sprawa z odwołania od wadliwej decyzji administracyjnej, czyli decyzji, która jeżeli nie zostałaby zaskarżona, stałaby się decyzją ostateczną - pomimo swojej oczywistej wadliwości (nieważności).

Sąd Okręgowy podkreślił, że sąd rozpoznający sprawę nie ma możliwości wydania orzeczenia stwierdzającego nieważność decyzji administracyjnej, albowiem wśród przewidzianych w art. 477⁹ § 3 k.p.c., art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. i art. 477¹⁴ k.p.c. sposobów rozpoznania odwołania przez sąd nie przewidziano stwierdzania nieważności decyzji organu rentowego. Wskazał zatem, że zaskarżona decyzja z dnia 12 lutego 2015r. nie zawiera braków, o jakich mowa w art. 467 § 4 k.p.c.

Sąd Okręgowy uzasadnił, że postępowanie sądowe, w tym w sprawach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych, skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. Sąd ubezpieczeń społecznych - jako sąd powszechny - może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego jako przedmiotu odwołania. Stwierdzenie takiej wady następuje jednak tylko dla celów postępowania cywilnego i ze skutkami dla tego tylko postępowania. W wypadkach innych wad, wymienionych w art. 156 § 1 k.p.a.

i w przepisach, do których odsyła art. 156 § 1 pkt 7 k.p.a., konieczne jest wszczęcie odpowiedniego postępowania administracyjnego w celu stwierdzenia nieważności decyzji i wyeliminowania jej z obrotu prawnego wyroku Sądu Najwyższego z dnia

3 lutego 2012r., II UK 271/11, Lex nr 1215442 - teza 2.

W uzasadnieniu wskazanego orzeczenia stwierdzono, że sąd ubezpieczeń społecznych dokonuje kontroli legalności decyzji organu rentowego także przez pryzmat uchybień wymienionych w art. 156 § 1 k.p.a. Możliwe jest więc badanie, czy decyzja została skierowana do osoby niebędącej stroną w sprawie, albo wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa, co oznacza,

że stwierdzone tą decyzją prawo lub zobowiązanie jest inne od stwierdzonego.

W określonych w art. 477¹⁴ k.p.c. formach rozstrzygnięcia o zasadności odwołania, a mianowicie, że sąd bezpodstawnie odwołał, natomiast uwzględniając odwołanie - zmienia zaskarżoną decyzję i "orzeka co do istoty sprawy", wyraża się zasada trybu odwoławczego w sprawach ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którą ubezpieczony odwołujący się od decyzji Zakładu uzyskuje przeniesienie sprawy na drogę cywilnego postępowania sądowego, postępowania wyposażonego w środki umożliwiające wyjaśnienie okoliczności faktycznych (stanu faktycznego) i kwestii prawnomaterialnych (wykładni i zastosowania prawa).

Natomiast w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 października 2014r., II UK 594/13, Lex nr 1545147, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd powszechny nie jest uprawniony do orzekania w przedmiocie nieważności decyzji administracyjnej, ale - przy uwzględnieniu przesłanek określonych w odpowiednich przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego - rozpoznaje istotę sprawy, którą stanowi istnienie (nieistnienie) wynikającego

z przepisów prawa materialnego określonego prawa lub zobowiązania stwierdzonego wadliwą decyzją organu rentowego. Sąd rozpoznający odwołanie na zasadach procesu cywilnego uzyskuje wyjaśnienie przewidzianych w k.p.a. przesłanek "stwierdzenia nieważności decyzji" określonych w art. 156 § 1 k.p.a. Jeżeli one zachodzą, a więc np. decyzja

została wydana z rażącym naruszeniem prawa lub zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa (art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.), to znaczy, że stwierdzone tą decyzją prawo lub zobowiązanie jest inne od stwierdzonego i dlatego to wadliwe stwierdzenie powinno podlegać "unieważnieniu". Sąd dokonuje merytorycznej, a więc uwzględniającej przepisy prawa materialnego, kontroli prawidłowości decyzji organu rentowego.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że przepisy art. 83a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. t.j. z 2016r., poz. 963 z późn.zm.), czy art. 154 i 155 k.p.a., przewidują bowiem tylko możliwość zmiany lub uchylenia decyzji ostatecznej i to w określonych przypadkach. Decyzja z dnia 12 lutego 2015r., wobec jej zaskarżenia, nie stała się ostateczna. Ponadto zmiana w decyzji podmiotu, do którego jest ona adresowana nie jest zmianą w rozumieniu art. 83a ustawy systemowej czy art. 154 i 155 k.p.a., tylko wydaniem nowej decyzji skierowanej do innego podmiotu.

Sąd Okręgowy uzasadnił, iż sytuacja, w której (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jako spółka powstała w wyniku przekształcenia (...) Spółki cywilnej, stała się stroną niniejszego postępowania (w miejsce współników którzy złożyli odwołanie), czyli w wyniku sukcesji uniwersalnej praw i zobowiązań - nie powoduje również zmiany podmiotu, do którego zaadresowano zaskarżoną decyzję. Sukcesja zobowiązań spółki cywilnej nie może dotyczyć bowiem zobowiązań, które nigdy nie mogły być zobowiązaniami spółki cywilnej. Spółka cywilna nie była i nie mogła być płatnikiem składek, a więc zobowiązanie stwierdzone zaskarżoną decyzją nie mogło stać się zobowiązaniem powstałej w wyniku przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Zobowiązaniem spółki przekształconej mogło stać się w takiej sytuacji ewentualne zobowiązanie faktycznych płatników składek, czyli współników spółki cywilnej. Decyzji skierowanej do współników (...) Spółki cywilnej jednak nie wydano.

Sąd Okręgowy uzasadnił, iż odwołanie, czyli pismo wszczynające postępowanie sądowe zostało wniesione przez osoby fizyczne - I. S.

i J. H. współników Spółki cywilnej (...). Posiadają oni zdolność sądową zgodnie z art. 64 § 1 k.p.c. Odwołania nie wniosła sama Spółka cywilna (...) tylko jej współnicy. To decyzja organu rentowego została wydana przeciwko (...) Spółce cywilnej, która nie ma podmiotowości prawnej, a więc to na etapie postępowania administracyjnego doszło do błędów w zakresie ustalenia podmiotu w stosunku do którego wydano decyzję. Postępowanie sądowe zostało natomiast zainicjowane wniesieniem odwołania przez osoby fizyczne, współników spółki cywilnej, którym ustawa przyznaje zdolność sądową. Obecnie stroną postępowania, jak wskazano w powyższych rozważaniach jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Mając powyższe na uwadze, wobec stwierdzenia, iż zaskarżona decyzja została skierowana do podmiotu, który nie jest płatnikiem składek - do Spółki cywilnej (...), konieczna jest zmiana tej decyzji, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., poprzez stwierdzenie braku podstaw do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz zdrowotne dla J. S., jako pracownika Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego (...) Spółki cywilnej w R. (pkt 1 wyroku).

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 98 k.p.c., zasądając je na rzecz następcy prawnego odwołującej (...) Sp. z o.o., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (pkt 2 wyroku).

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy.

Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania - art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., poprzez:

- zmianę zaskarżonej decyzji z powodu istnienia przesłanek uzasadniających w przekonaniu Sądu stwierdzenie nieważności decyzji, pomimo tego, że zaskarżona decyzja nie weszła nigdy do obrotu prawnego, wobec jej niedoręczenia współnikom spółki cywilnej w sposób przewidziany w przepisach art. 42 § 1-3 k.p.a.,

- zmianę zaskarżonej decyzji, pomimo tego, że zaskarżona decyzja, jako niedoręczona współnikom w sposób określony w art. 42 § 1-3 k.p.a., nie mogła wywołać skutku związania organu rentowego wydaną decyzją, o którym mowa w art. 110 k.p.a., co powoduje brak możliwości zmiany, uchylecia lub stwierdzenia nieważności takiej decyzji przez organ rentowy w sposób określony w Kodeksie postępowania administracyjnego,

- zmianę zaskarżonej decyzji z powodu istnienia przesłanek uzasadniających w przekonaniu Sądu stwierdzenie jej nieważności, pomimo że stwierdzenie nieważności decyzji jest możliwe wyłącznie w przypadku decyzji wprowadzonych skutecznie do obrotu prawnego, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca,

- orzeczenie o braku obowiązku wynikającego z treści decyzji uznanej za nieważną przez Sąd, pomimo, że wobec decyzji nie wprowadzonej do obrotu prawnego, stwierdzenie nieważności nie jest możliwe.

Powołując powyższe, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku wraz z poprzedzającą go decyzją organu rentowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu.

W odpowiedzi na apelację odwołująca wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przewidzianych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Poza sporem pozostawało, że zaskarżona decyzja nr (...) została wydana wobec P.U.H.P. (...) Spółki cywilnej w R., podczas gdy spółka cywilna nie ma podmiotowości prawnej i nie jest płatnikiem składek.

Słusznie zatem zauważył Sąd I instancji, że owa decyzja dotknięta jest wadą tak istotną, że skutkuje jej nieważnością.

Słusznie też podnosi tenże Sąd, że sąd rozpoznający sprawę w I instancji nie ma możliwości wydania orzeczenia stwierdzającego nieważność decyzji administracyjnej, albowiem wśród przewidzianych w art. 477⁹ § 3 k.p.c., art. 477¹⁰ § 2 k.p.c.

i art. 477¹⁴ k.p.c. sposobów rozpoznania odwołania przez sąd nie przewidziano stwierdzania nieważności decyzji organu rentowego.

Wreszcie zasadnie podnosi Sąd I instancji, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot i zakres rozpoznania sprawy wyznacza treść decyzji, od której wniesiono odwołanie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy rozstrzygnął reformatoryjnie stwierdzając, że brak jest podstaw do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz zdrowotne dla J. S. jako pracownika Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowo-Produkcyjnego Spółki cywilnej w R..

W tej sytuacji jednak, w istocie rzeczy doszło do zmiany decyzji nieistniejącej.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych ugruntowany jest pogląd, że sąd w postępowaniu cywilnym, w tym sąd ubezpieczeń społecznych, może i powinien dostrzegać wady decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego, jako przedmiotu odwołania, a więc, gdy decyzja taka została wydana przez organ niepowołany lub w zakresie przedmiotu orzeczenia bez jakiegokolwiek podstawy

w obowiązującym prawie materialnym, względnie z oczywistym naruszeniem reguł postępowania administracyjnego. W takich przypadkach decyzja jest bowiem bezwzględnie nieważna (nieistniejąca prawnie) i nie wywołuje skutków prawnych. Dotyczy to także decyzji nieistniejącej z uwagi na wydanie jej w stosunku do podmiotu, który nie jest i nie mógł być stroną postępowania, tak jak w niniejszej sprawie.

Jednocześnie, skoro decyzja organu rentowego nie może zostać wydana przeciwko spółce cywilnej, a jej doręczenie nie odbywa się w sposób określony

w art. 45 § 1 k.p.c., a zatem w lokalu jej siedziby do rąk osób uprawnionych do odbioru pism, to rację ma skarżący, że jej doręczenie w tym trybie nie może być uznane za skuteczne.

W rezultacie wydanie decyzji przez organ rentowy wobec spółki cywilnej odpowiada sytuacji opisanej w art. 477^{14a} k.p.c. (por. wyrok SN z dnia 14 grudnia 2017r., II UK 643/16, Lex nr 2435251).

Przepis art. 477^{14a} k.p.c. służy bowiem rozwiązywaniu sytuacji, w których - ze względu na zakres kompetencji sądu ubezpieczeń społecznych - przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji nie może doprowadzić do usunięcia uchybień popełnionych przez organ rentowy. Nie chodzi przy tym o braki decyzji usuwalne przy wstępnym rozpoznaniu odwołania od niej (art. 476 § 4 in fine k.p.c.), ani wady wynikające z naruszenia przepisów regulujących postępowanie przed organem rentowym, np. przepisów k.p.a. Przepis art. 477^{14a} k.p.c. stosowany jest wówczas, gdy konieczne jest skasowanie decyzji organu rentowego

i wydanie nowej, po przekazaniu sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania i przeprowadzeniu prawidłowego postępowania przed tym organem, uwzględniającego wszelkie wymagania wynikające z prawa materialnego

(por. postanowienie SN z dnia 20 października 2016r., I UZ 22/16, Lex nr 2159129, postanowienie SN z dnia 26 września 2017r., I UZ 51/17, Lex nr 2397612).

Nadto, skoro art. 477^{14a} k.p.c. upoważnia także do uchylecia decyzji organu rentowego, to znaczy, że również na etapie postępowania administracyjnego może dojść do nierozpoznania istoty sprawy.

Z przytoczonych względów, Sąd Apelacyjny na mocy art. 477^{14a} k.p.c. orzekł, jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach orzeczono na mocy art. 102 k.p.c.

/-/SSA A.Grymel /-/SSA G.Pietrzyk-Cyrbus /-/SSA M.Procek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR